

Zelf onderzoek

Stephen Charnock

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 23

1. Komt, maakt God met mij groot	Charles Haddon Spurgeon
2. Een kostbare uitnodiging	Joseph Addison Alexander
3. Het goede verlangen	William Bridge
4. De belijdenis van Thomas	Thomas M'Crie
5. De namen van Christus	Octavius Winslow
6. Verlangen in geloof	Thomas Manton
7. Kom, wees welkom!	Charles Haddon Spurgeon
8. Als duiven op de vlucht	Alexander Somerville

Jaargang 23 – nummer 9 – september 2021

Toelichting foto omslag:

In deze preek wordt onze aandacht gericht op het zelfonderzoek. Een onderzoek waarbij we in de spiegel kijken. De spiegel van het Woord, waarin we Gods wil kunnen zien. De spiegel van het geweten, waarmee we ons leven en innerlijk open leggen en onderzoeken aan de hand van dit Woord. De spiegel van ons geweten is vaak gebrekkig en gebroken: 'Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede.' Hoe wonderlijk dat we door het lezen en ontvangen van het Woord van God wel kunnen komen tot verlichting van ons verstand, tot een geweten dat de juiste dingen onderscheidt. En dat we uiteindelijk kunnen komen tot de volle kennis van onze Heere en Maker: 'Nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.' (1 Kor. 13:12)

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: A discourse of self-examination

Bron: The Complete Works of Stephen Charnock, B.D., Vol. 4 (Edinburgh/Londen: 1865)

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Zelfonderzoek

Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt.

2 Korinthe 13:5

De apostel heeft de Korinthiërs bestraft over heel wat zware zonden die onder hen voorkwamen. Hij weet dat sommigen zich daarvan nog niet bekeerd hebben. Daarom verzekert hij hun, nu hij zijn brief gaat afsluiten, dat hij hen niet zal sparen als hij weer naar hen toe zou komen. Hij zal streng tegen hen optreden overeenkomstig de volmacht van de Heere.

Ook zijn er mensen die niet aan die misdaden schuldig zijn, maar wel geringschattende gedachten over de apostel hebben. Zij verlangen een duidelijk bewijs van zijn apostelschap of van het feit dat Christus door hem sprak (vers 3). Hij laat hen zelf oordelen of zij de machtige werking van Christus in hem gezien hebben. Want hoewel Christus' kruisiging duidelijk maakt dat Hij onderworpen was aan menselijke zwakheden en de straf van de wet, bewijzen Zijn opstanding en Zijn heerlijkheid dat de kracht van God in en met Hem was. Zo hebt u, [schrijft Paulus,] ondanks mijn zwakte, in uzelf de bewijzen van de kracht van God die werkt in het apostelschap dat ik onder u heb uitgeoefend. Daarom: 'onderzoek uzelf' en beproef of er niet een geweldige verandering in uw ziel gewerkt is, 'of gij in het geloof zijt' en een heel ander mens bent dan u eerst was. Als u deze uitwerking niet ondervindt, wees er dan zeker van dat u nog geen waar christen bent.

Sommigen vatten deze aanwezigheid van Christus in hen op als het beschikken over wonderbaarlijke gaven: de genadegave om wonderen te kunnen doen (SV: 'werkingen der krachten', 1 Korinthe 12:10), de gave van andere talen en de gave van genezing. Zij zien het geloof in onze tekst als een geloof dat wonderen kan doen, een bijzondere gave die in de vroege kerk zeer schitterde. Maar dat lijkt niet de betekenis ervan te zijn, want het bezit van zulke gaven is

geen kenmerk van uitverkiezing, en het ontbreken ervan is geen voorteken van verwerping en geen getuigenis van onoprechtheid. Wonderen kunnen worden verricht door hen die geen rechtvaardigmakend en zaligmakend geloof hebben. Judas kreeg dezelfde opdracht als de andere apostelen toen Christus hen voor de eerste maal uitzond. En we mogen wel veronderstellen dat hij toen wonderen heeft verricht, net als zijn broeders.

Bovendien kan niet bewezen worden dat deze gaven aan ieder lid van de vroege kerk werden verleend, maar alleen aan sommigen die daartoe door God geroepen waren. Als met het geloof in onze tekst een geloof om wonderen te kunnen doen bedoeld werd, dus als de Korinthiërs zich aan de hand daarvan moesten beproeven of Christus in hen was, dan hadden degenen aan wie deze gave niet was verleend geen bewijs dat ze in Christus waren. Of althans, niet zo'n helder bewijs als degenen die hun broeders overtroffen in die wonderbaarlijke krachten. Echter, de gave van wonderen was een bewijs dat Christus in deze middelen aanwezig was met Zijn *kracht*; alleen het ware geloof is een bewijs dat Christus in een mens is met Zijn *genade*.

Onderzoekt uzelf. Beproof uzelf. Zoals wanneer van God gezegd wordt dat Hij Abraham *beproofde* toen Hij hem beval zijn zoon te offeren om te weten of hem bekend te maken dat hij God vreesde (Gen. 22:1,12).

Beproeft uzelf. Beoordeel uzelf zoals een goudsmid met metalen doet. Beproof uzelf opdat u bevindelijk mag weten wat in u is.

Deze zin spreekt van ijver in dit werk; de herhaling houdt inzet en veelvuldigheid in. Wat niet bekend wordt in één keer, zou bekend kunnen worden na herhaalde malen. Zelfonderzoek is in alle gevallen een plicht. De herhaling drukt noodzaak uit. Dat wijst ook op de natuurlijke terughoudendheid van de mens daarin.

Of kent gij uzelf niet? Dit betekent dat het dwaas en onverstandig is het na te laten, maar ook dat het mogelijk en eenvoudig is om door een nauwkeurig en ijverig onderzoek te weten of Christus in ons is of niet.

Dat Jezus Christus in u is. Of de kracht van Christus in u gewerkt heeft om uw ziel te veranderen.

Tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt. De apostel bedoelt met het woord 'verwerpelijk' niet degenen die voor eeuwig door God verworpen zijn, zoals verworpenen tegenover uitverkorenen gesteld worden. Degenen die Christus op dat moment nog niet kenden, konden Hem later leren kennen, omdat het werk van de bekering dagelijks plaatsvindt in de kerk. 'Verwerpelijk' betekent hier: namaak, vervalst, nog niet gereinigd en gezuiverd van uw droesem. Een andere betekenis kan zijn dat u niet beproefd of niet oordeelkundig, of onervaren in de wegen van Christus bent. En hij gebruikt het woordje *enigszins*, een verzachtende term: misschien bent u enigszins en ten dele oprecht. De apostel zou ook iets anders kunnen bedoelen: Ondervindt u geen sterke werkingen naar Christus in uw ziel, nadat Zijn kracht zo heerlijk onder u verschenen is? Dan hebt u reden om te veronderstellen dat u Hem niet toebehoort en dat Hij u aan uzelf zou kunnen overgeven.

De protestanten bevestigen uit deze tekst de leer, dat het mogelijk is verzekerd te zijn en dat een mens kan weten dat hij in een staat van genade is. De roomsen betwisten dit. Het is vreemd dat sommigen van de geleerden die beweren dat iemand door de kracht van puur natuurlijke vermogens God kan liefhebben boven alles, toch ontkennen dat een mens kan weten dat hij God boven alles liefheeft.

In dit vers zien we

1. de plicht die hier wordt uitgedrukt: *onderzoekt uzelf, beproeft uzelf*;
2. de zaak waar het om gaat: *of gij in het geloof zijt*;
3. de bekrachtiging en de reden: *tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt*.

Dit leert ons dat zelfonderzoek een noodzakelijke plicht is, die voor iedereen in de kerk geldt, en dat er veel inzet wordt vereist in de uitvoering ervan.

Daarom merken sommigen op dat het woord *Elohim* gebruikt wordt wanneer wordt gezegd dat God de mens schiep naar Zijn beeld (Gen. 1:27). Deze naam voor God behoort bij Zijn rechterlijke handelingen, zoals beproeven en onderzoeken. Naar het beeld van Elohim schiep Hij de mens, dat wil zeggen: met het vermogen zichzelf te beproeven en te beoordelen.

Dit zelfonderzoek is een nauwkeurige en grondige toetsing van iemands binnenste, een zorgvuldige beschouwing van zijn verhouding tegenover God. Het Woord is de regel, de spiegel waarin wij Gods wil zien. Het geweten is de onderzoeker, dat wil zeggen: een spiegel waarin we ons leven en de bewegingen van ons hart zien en die, met behulp van het Woord, de ziel ontleedt en openlegt voor haarzelf.

Ik zal dit leerstuk niet volledig uitwerken, maar alleen enkele conclusies trekken.

1. Het is een noodzakelijke plicht met het oog op onze troost. Wat baat het een mens te horen dat Christus gezonden is om te verlossen, dat de losprijs is betaald, dat de zonde vergeven kan worden, dat hij van de hel verlost kan worden, dat hij de hemel kan verkrijgen op de voorwaarden van het geloof, als hij niet weet of hij de zegenrijke genade bezit die hem recht geeft op zulke heerlijke voorrechten? Welke troost is er in Christus, in Zijn verdienstelijk lijden, in Zijn heerlijke opstanding en hemelvaart, in Zijn machtig Middelaarschap, tenzij wij weten dat wij door het geloof met Hem verenigd zijn en daarom een aandeel hebben in al de genadige vruchten van de verschillende trappen van Zijn vernedering en verhoging?

Wat een onuitsprekelijke vreugde ervaren we als we deze genade in onze ziel ondervinden! Christus zal als Koning mijn ziel beschermen. Christus heeft als Priester voor mijn zonden geboet. Christus zal als Profeet mijn onwetendheid wegnemen. Mijn ziel was in Zijn gedachten toen Hij aan het kruis hing, Hij weet van al mijn zorgen nu Hij in de hemel is, mijn naam is geschreven in het register van Zijn onderdanen.

Zelfonderzoek is noodzakelijk omdat er ook algemene genadegaven bestaan. Zoals er een uitwendige en een inwendige roeping zijn, zo is er ook een uitwendige belijdenis en een inwendige verandering. Sommige deugden komen uit de hand van God als Schepper en andere onmiddellijk van de Geest als Vernieuwer. Er zijn gewone deugden die dienen tot bescherming van de menselijke samenleving en bijzondere genadegaven die dienen tot de opbouw van een onzichtbare kerk. Men kan de wet praktisch aanvaarden zonder dat men de Wetgever liefheeft of de wet als geestelijk waardeert. Er bestaat een heiliging in verzet tegen judaïsme, heidendom of een of andere dwaalleer. Die is eigen aan mensen die afvallig kunnen worden (Hebr. 10:29). De apostel noemt de gemeente van Korinthe 'heiligen' (1 Kor. 1:2), 'geroepen heiligen', door uitwendige roeping; zij zijn niet allen heiligen door een nieuwe inwendige roeping.

Vervolgens is zelfonderzoek noodzakelijk omdat er ook nagebootste genadegaven zijn. Er zijn veel valse munten in omloop, gemaakt van gepolijst tin en verguld koper. Er zijn witgepleisterde graven, van buiten mooi versierd, maar van binnen vol verrotting en stank. We hebben gehoord van enkele schilders dat zij Christus zo levensrecht hebben afgebeeld, dat zij kunstenaars die even bekwaam waren als zichzelf, misleidden. De apostel spreekt over 'een dood geloof' (Jak. 2:26), dat gelijk is aan een levenloos lichaam van een mens. Zo'n geloof verdient evenmin de naam van geloof als een lichaam de benaming van mens verdient wanneer het bezielende en voornaamste deel ervan verdwenen is.

Er is een 'bekering ten leven' (Hand. 11:18), wat veronderstelt dat er ook een bekering ten dode is, zoals toen Achab zich vernederde. Hij was als marmer dat tranen zweette in vochtig en regenachtig weer zonder dat zijn natuurlijke hardheid verzachtte. Evenzo was het met het verdriet van Judas, dat werd aangestoken door het vuur in zijn geweten; niet (zoals dat van Petrus) door de geestelijke invloed van zijn Meester. Er bestaat een 'levende hoop' (1 Petr. 1:3), wat ook een dode hoop veronderstelt. Er is een 'levende

steen' (1 Petr. 2:5) en dat houdt in dat er ook levenloze stenen zijn, die inwendig niet geschikt en pasklaar gemaakt zijn voor het geestelijke gebouw.

Het huis op de rots en dat op het zand hadden misschien dezelfde schoonheid, vorm en sierlijkheid, maar ze hadden niet hetzelfde fundament. Het ene stond vast en het andere was instabiel. Er is een 'bekering tot God' (Hand. 20:21) als het ons bedroeft dat we God onteren; en dat houdt in dat er ook een bekering tot onszelf is, als het gevaar dat ons bedreigt een voorgewende droefheid over de zonde opwekt. Er is een gezond geloof dat blijvend is en een geloof dat voor een tijd is en verdwijnt, dat in één nacht opkomt als een paddenstoel en verdort bij de eerstvolgende brandende beproeving. Er is een geloof dat de duivelen kennen en een geloof dat alleen christenen toebehoort. Er is een geloof *aan* Christus en een geloof *in* Christus.

Zelfbeproeving is ten slotte nodig omdat iedereen óf in de genadestaat is (Rom. 5:1) óf nog in zijn natuurlijke staat, de staat des toorns (Ef. 2:3). Op de wereld zijn mensen die Christus aannemen en die Hem verwerpen; ware onderdanen van God en opstandelingen tegen Hem. Er zijn twee geslachten: het huisgezin van God en het huisgezin van de duivel.

In de zichtbare kerk was dit onderscheid er altijd. In de ark waren zowel onreine als reine dieren. Er was een Kaïn in het geslacht van Adam, een Cham in Noachs ark, een Ismaël in Abrahams tent en een Judas in het gevolg van onze Zaligmaker. Op de jongste dag zal de hele wereld onderscheiden worden in twee soorten: schapen en bokken. Daarom is het noodzakelijk te onderzoeken aan wie wij toebehoren: óf wij horen bij de God van de hemel óf bij de god van deze wereld. Of wij vertonen het vernieuwde beeld van God óf wij dragen nog steeds de oude stempel van de duivel.

2. Zelfonderzoek is een plicht die ijver en zorgvuldigheid vereist. Dat wat eeuwige gevolgen heeft voor de staat van uw ziel, behoort

niet op zand en een zwak fundament gebouwd te worden. Het wordt in Psalm 4:5 'spreken in uw eigen hart' genoemd, het is niet zomaar een vluchtige blik werpen. Lukas 15:8 gebruikt het beeld van vegen en met een kaars erbij in iedere kier en spleet zoeken. Er wordt ook gesproken over het proeven of onderzoeken van de nieren, organen die in de buik liggen en die moeilijk toegankelijk zijn.

Het is als het zoeken van wat goudvijsel in een hoop stof, het benutten van alle vermogens van de ziel in een ijverig onderzoek: 'Mijn geest onderzocht ijverig' (Ps. 77:7, naar het Engels). Het wordt uitgedrukt als zorgvuldig overdenken: 'Ik heb mijn wegen overdacht' (Ps. 119:59). De psalmist onderzocht de overdenkingen van zijn ziel één voor één. In Spreuken 20:27 wordt het hart de 'binnenkamers' of de diepten 'van de buik' genoemd. Zoals de ingewanden diep in de buik liggen en niet gemakkelijk te bereiken zijn, zo is het hart van de mens vol arglistigheid.

a. IJver en nauwgezetheid is een vereiste, omdat het werk moeilijk is. Het is geen gemakkelijke zaak om onszelf te leren kennen. De ziel kent zichzelf maar slecht en kan zichzelf niet bewaren. Wij zien ons gezicht in een spiegel en vergeten spoedig hoe we eruitzien (Jak. 1:23,24). Zoals een oog alles ziet, behalve zichzelf, zo is de mens geneigd alles te kennen, behalve zichzelf, en is het voor hem gemakkelijker al het andere te kennen dan zichzelf.

Er is ijver nodig om de redelijke werkingen van onze ziel te onderscheiden, om te weten of we een bepaalde zaak werkelijk begrijpen, of we werkelijk en vastberaden iets goeds willen. Het oordeelsvermogen van de mens is verdorven en vertekent de zaken zoals een gebarsten spiegel dat doet. We kunnen gemakkelijker een lichamelijke dan een geestelijke ziekte beoordelen, omdat het verstand, dat de staat van de ziel zou moeten beoordelen, zelf ziek en aangetast is. Aangezien onze wil ook zo veranderlijk is, zich nu op de ene zaak richt en dan op een andere, zijn de geestelijke werkingen ervan niet zo gemakkelijk te onderscheiden.

Zelfonderzoek is een reflexieve geloofsdaad. Zowel in het geestelijke als in het natuurlijke geldt, dat reflexieve daden zwakker en kwetsbaarder zijn dan actieve daden. Een verloren naaldje is met het blote oog lastig terug te vinden, vooral als het tussen de rommel in het stof ligt. Zo is een genadegave moeilijk te zien als ze klein is en de verdorvenheden vele zijn.

De wortels van de zonde liggen ook diep, zoals Achans gouden tong in de aarde. Ze kunnen niet gemakkelijk gevonden worden zonder goede aanwijzingen. Begeerte schuilt op verborgen plekken; ze is bedrieglijk en misleidend en doet zich mooi voor. Om haar te ontdekken, is een nauwkeurig onderzoek vereist.

Uitwendige daden zijn zichtbaar, maar om de overdenkingen van de ziel te ontdekken, die de zekerste bewijzen van genade zijn, is een nauwgezet onderzoek nodig. De natuurlijke wisselvalligheid en lichtzinnigheid van onze geest leiden ons af, en de stroom van verdorvenheden verduistert en verontreinigt ons en bemoeilijkt onze pogingen tot zelfonderzoek. Dat belet ons soms om met enige zekerheid de werkingen van de genade te onderscheiden, juist zoals we de zonnestralen in een donkere en sombere lucht niet zien.

b. IJver en zorgvuldigheid zijn vereisten omdat de mens van nature onwillig is tot deze plicht. Hij zou alleen voor zichzelf willen leven, alleen aan zichzelf denken en zich het meest verheugen in de dingen die hem van de overdenking van zijn eigen toestand afhouden. De mens houdt zich liever bezig met alle andere dingen dan met zelfonderzoek. Hij leest alles liever dan de geschiedenis van zijn eigen hart. We zijn het meest bezorgd over ons lichamelijke en het minst over ons geestelijke bestaan.

Mensen die een slechte en onbetrouwbare naam hebben, zijn er afkerig van om voor de rechter te verschijnen en hun geweten te laten onderzoeken. Al sinds de val gaan wij tegen God in. Het is de eigenschap van de goddelijke natuur om eerst zichzelf te kennen en daarna andere dingen te kennen. Maar wij zijn dwars; wij zouden al

het andere willen kennen, maar niet onszelf. Wij zouden anderen willen lezen, maar onszelf niet eens willen spellen. Van nature hebben we een afkeer van alle handelingen die in overeenstemming zijn met hoe God is, hoewel dit de meest passende werkingen van onze ziel zijn, passend bij haar natuur, zoals reflexieve geloofsdaden zijn.

Wij verzetten ons tegen God en Zijn wet, tegen God en Zijn Evangelie. Daaruit komt onwil voort om ons hart te onderzoeken met behulp van ons geweten, dat handelt op gezag en volmacht van God. En wanneer genade ons te eniger tijd aanzet tot de vervulling van die plicht, is ons hart daar dan niet traag in en remt onze verdorvenheid ons dan niet af?

Satan is hierin een belangrijk werktuig. Van hem wordt gezegd dat hij de wereld verblindt, opdat ze haar toestand niet zal kennen. Hij heeft het beeld van God verloren dat hij in zijn oorspronkelijke staat van geluk bezat. Sindsdien misgunt hij het de mens dat beeld terug te krijgen. Dat is voor de mens mogelijk, maar voor hem onmogelijk. Daarom leidt hij hem af van iedere gedachte in die richting en van iedere poging daartoe – en zelfonderzoek zou hierin de eerste stap zijn.

Deze onwilligheid komt ten eerste voort uit vleeselijke eigenliefde. Het is de mens eigen om goed van zichzelf te denken; zijn emoties staan een eerlijk oordeel in de weg of verduisteren dit. Een partijdig persoon kan geen rechtvaardige rechter zijn. Ieder mens bedriegt zichzelf en houdt zich voor het goed te doen. Velen die lichamelijk onaantrekkelijk zijn of een verknipte geest hebben, vinden zichzelf net zo knap en eerlijk als anderen. David had zoveel eigenliefde dat hij niets van zijn zonde zag en oprecht was in zijn eigen ogen, totdat Nathan hem wakker schudde door hem te vertellen: 'Gij zijt die man!' Ieder mens wil 'zuiver in zijn ogen' zijn (Spr. 16:2).

Deze eigenliefde kan een goed mens zozeer verontreinigen, dat hij niet kan geloven dat het een misdaad is, dat zo'n verontschuldiging een vijgenblad is en dat zo'n kenmerk verkeerd is. Het weerhoudt

hem van zelfonderzoek, uit angst dat hij zijn schuld zou zien en dat zijn ziel met vrees vervuld zou worden. Iemand die failliet is, heeft er een afkeer van de balans op te maken, omdat dan zou blijken dat het verkeerdt zit.

Sommigen hebben er een hekel aan hun onaantrekkelijk gezicht in een spiegel te zien. Het geweten bijt en steekt als het door deze plicht ontwaakt is, en mensen zijn onwillig hun eigen rust te verstoren. Ze willen liever ontsnappen aan de onrust die de aanklager in hun binnenste teweegbrengt. Zij slaan op de vlucht voor hun eigen hart en zouden liever naar de hel gaan op een veren bed dan naar de hemel in een vurige wagen. Terwijl de mens niets anders dan zichzelf zoekt op zijn zondige weg, bedriegt hij zich en vlucht hij zover mogelijk weg van zelfbeproeving.

Deze onwilligheid volgt ook uit aanmatiging en gerustheid. Sommigen leven zo gerust alsof er geen hemel was en alsof hun dat niets kan schelen. Anderen zijn zo zelfingenomen alsof ze er kennelijk erfgenamen van zijn, terwijl ze geen enkel recht hebben. Van velen zal op de laatste dag blijken dat hun geloof geen grond heeft en dat ze geen aandeel in Christus hebben als ze roepen: 'Heere, Heere!' (Matt. 7:22). De dwaze maagden zullen met net zoveel vertrouwen als de wijze aankloppen en evenzeer verwachten te worden binnengelaten voor de bruiloft. Zij zullen niet geloven dat ze geen recht op de hemel hebben totdat Christus Zelf de deur voor hen dichtslaat en het tegendeel laat blijken. Hadden zij hun eigen ziel omgewoeld en eerlijk met zichzelf gehandeld, dan hadden ze zeker ontdekt dat ze in een verloren toestand verkeerden. Zij die zo vooringenomen zijn, kunnen het niet verdragen om te horen over het verschil tussen huichelarij en oprechtheid, en hoe ver een verworpene kan gaan in een godsdienstig leven.

Omdat Christus hun geweten omwoelde, waren de farizeeën zulke vijanden van Hem. Zij konden nooit dicht bij Hem komen of Hij sprak een of andere beschuldiging van huichelarij tegen hen uit. Zoals Tertullianus ketteren *lucifugae scrioturarum* noemde, omdat zij

niet van hun dwalingen genezen wilden worden, zijn zulke mensen ook bang hun hart door het Woord te laten onderzoeken. Zij zouden niet van hun verkeerde vooronderstellingen genezen willen worden. Zoals Achab Micha haatte, zo haten zij hun eigen geweten, omdat ze verwachten daarvan iets te horen wat ze niet op prijs stellen. In die spiegel zouden ze niet het spiegelbeeld zien dat hen aanspreekt.

c. IJver en zorgvuldigheid zijn vereisten, omdat de mens nauwelijks geneigd is met dit werk door te gaan. De eigenliefde die hem onwillig maakt om ermee te beginnen, maakt hem ook ongeschikt om er enige vooruitgang in te boeken. Als we ermee beginnen, hoe snel verslappen we! Hoe snel wenden we onze blik van onszelf af naar een eenvoudiger voorwerp.

Het hart van ieder mens is als een onhandelbaar paard. Het zal voortdurend van de weg afwijken als men niet vastbesloten is het vanaf het begin in toom te houden en de zaken aan een gerechtelijk onderzoek te onderwerpen. Het hart zelf is zo lichtzinnig en wispelturig dat het de standvastigheid van de genade nodig heeft om te onderzoeken of hij werkelijk genade heeft ontvangen.

d. IJver en zorgvuldigheid zijn vereisten, omdat wij van nature geneigd zijn ons te laten misleiden en onszelf te bedriegen. Onze natuurlijke blindheid en duisternis zorgen ervoor dat we geneigd zijn fouten te maken. Ons bedrieglijke hart zou een *requiem* voor ons kunnen zingen terwijl we in werkelijkheid dwaas zijn. Wij hebben een listige vijand, die op de loer ligt. Hij kan zich veranderen in een engel des lichts en zijn venijnig gesis zo voordoen dat het lijkt op de adem van de Geest.

Adam, die in zijn staat van onschuld de listen van de slang kon onderscheiden, werd al door hem verleid. Hoeveel te meer zullen wij, in de staat van het verderf, door hem bedrogen kunnen worden. Ons hart vertoont zijn stempel en is geneigd zijn kant te kiezen en met hem mee te doen in zelfbedrog. 'Arglistig is het

hart' van de mens (Jer. 17:9). Satan is de grote leugenaar en bedrieger van deze wereld. Hij is de antichrist in ons, degene die onze ziel verleidt, zoals de grote antichrist de verleider van de volken genoemd wordt.

Wat zijn we geneigd te vertrouwen op wat ons hart ons het eerste ingeeft! Jakobus en Johannes konden tegen Christus zeggen dat zij in staat waren Zijn beker te drinken en ongetwijfeld meenden ze dat (Matt. 20:22). Maar als dat beproefd zou zijn, hadden ze er nog geen teugje van kunnen verdragen. De praktijk bewees het ook: zij keerden Hem de rug toe, net als de andere discipelen. Als de Israëlieten zichzelf hadden beproefd naar aanleiding van hun voornemen – 'Al wat de Heere, onze God, tot u spreken zal, zullen wij horen en doen' (Deut. 5:27) – dan hadden ze wellicht onderschreven dat ze zo vroom waren als wie dan ook ter wereld. Zij zeiden oprecht wat ze dachten. Maar God onderzocht hen grondiger dan zij zelf: 'Och, dat zij zulk een hart hadden, om Mij te vrezen, en al Mijn geboden te allen dage te onderhouden!' (vers 29).

Het geweten wordt vaak tot zwijgen gebracht door schijn en uiterlijk vertoon. De mens is van nature geneigd zijn eigen verdorven oordeel, soms ook zijn hartstocht, te maken tot de norm van goed en kwaad. Hij vormt zo niet alleen de genade naar zijn eigen genegheden, maar ook een god. 'Gij meent, dat Ik ten enenmale ben, gelijk gij' (Ps. 50:21). Daarop doelt de apostel in die waarschuwende oproep tot voorzichtigheid, wanneer hij een waarheid benadrukt die het geweten van nature zal onderschrijven, dat 'noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigen, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers het Koninkrijk Gods zullen beëerven' (1 Kor. 6:10). 'Dwaalt niet', zegt hij. Zelfs in deze zaken kunnen mensen zich bedriegen met valse hoop, zoveel te meer in morele rechtschapenheid. Velen beroemen zich op geestelijke zaken terwijl ze in werkelijkheid arm zijn. Zo dacht Laodicéa van zichzelf rijk te zijn, tot God haar een andere beschrijving van haar staat gaf: zij was 'ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt' (Openb. 3:17).

De wereld vertrouwt te veel op uitwendige voorrechten¹ en vaak wanen bedelaars zich vorsten, omdat zij van scepters dromen. Voor velen is hun hoop dezelfde als hun wensen en blijken die fantasie en verbeelding!

e. IJver en zorgvuldigheid zijn vereisten, omdat het de allerpijnlijkste gedachte is in deze zaak misleid te worden. In de hel terechtkomen wanneer iemand ervan uitgaat dat hij in de hemel zal komen, te dromen van een kroon op het hoofd terwijl de voeten geboeid zijn, dat zal de zielenpijniging verdubbelen. Het is voor een rijke beter te dromen dat hij een bedelaar is, dan voor een bedelaar dat hij rijk is. De angst van de rijke verdwijnt als hij ontwaakt; voor de bedelaar is dat moment het begin van zijn leed.

Hoe groter de bedrieglijke eigenwaan, hoe dieper de mens zinkt wanneer hij valt. Hoe groter iemands ongefundeerde verwachtingen over de hemel zijn, des te pijnlijker het verlies ervan is.² Als we ongegronde hoop hebben totdat God ons op Zijn weegschaal weegt, zal dat uitlopen op een ellendige teleurstelling. Want het zal de schuld van een mens verzwaren als hij zichzelf bedriegt. Zelfmoord wordt als een grotere zonde beschouwd dan moord, omdat dit ingaat tegen de liefde voor onszelf, die een voorbeeld en regel is voor de naastenliefde.

f. IJver en zorgvuldigheid zijn vereisten, omdat velen zich hebben misdragen door gebrek hieraan. Duizenden die hebben gemeend dat zij in het voorportaal van de hemel waren, zijn in de diepten van de hel geworpen. Als allen die dat denken, behouden zouden worden, zou de smalle weg naar de hel leiden. Want er is toch bijna niemand die er niet op vertrouwt dat hij hiernamaals gelukkig zal zijn? Hoe velen dromen dat ze op weg zijn naar het paradijs en zullen in de armen van de duivel ontwaken!

---

1 Vaughan, Serm. p.6, 7.

2 Miserum est fuisse felicem.

Toepassing

1. Als het onze plicht is onszelf te onderzoeken, dan is het mogelijk te weten in welke staat we ons bevinden. Als wij onszelf moeten onderzoeken, moet het mogelijk zijn onszelf te kennen. Zelfbespiegeling en zelfkennis zijn een voorrecht van een redelijke natuur. Wij weten dat wij een ziel hebben door haar werkzaamheden.³ We weten dat de zon is opgegaan als we haar stralen zien, als we tenminste onze ogen niet sluiten. Zo kunnen we, als we ijverig en nauwgezet te werk gaan, weten of we genade bezitten als we haar uitwerking opmerken.

Genade rust voornamelijk in de wil en uit zich in daden. Hoe volwassener enig schepsel is, des te actiever is het. Het wezen van God wordt gekend door de uitwerking van Zijn kracht in de wereld. Het wezen van het geloof wordt gekend door de werkzaamheden ervan in hart en leven. Hoewel goud en iets wat verguld is op elkaar lijken, kan de ware aard van beide worden onderkend met behulp van de toetssteen. Gehuichelde genade lijkt op ware genade, maar is niet hetzelfde. Oprechtheid kan herkend worden. Als we maar een blik in ons hart slaan bij ieder woord of iedere daad, kunnen we weten of we menen wat we zeggen of doen, of dat we bijbedoelingen hebben.

Het onderscheiden van een oprechte inborst is niet zo eenvoudig als het onderkennen van eerlijkheid in een bepaalde daad. Toch zal het niet zo moeilijk zijn onszelf te kennen, als we trouw waken over de beweegredenen van ons hart en van onze daden, en nagaan welke bedoeling we ermee hebben. Het is onmogelijk dat de wil van een mens verborgen blijft in alle handelingen en dat een mens daarvan onwetend en daarvoor ongevoelig zou zijn. De geest en het geweten van een mens kunnen weten wat er in hen is; de mens kan weten of hij oprecht door het leven gaat en welke specifieke motieven hij heeft voor deze of gene daad. 'Want wie van de mensen weet, wat van de mens is, dan de geest des mensen, die in hem is?' (1 Kor. 2:11).

³ Cogito ergo sum is het grondbeginsel van de nieuwe filosofie.

Als de mens meer tot zichzelf zou inkeren om met zijn eigen hart te overleggen, zou hij evenveel kennis hebben van wat er in zijn ziel omgaat als dat zijn zintuigen kennis hebben van uitwendige zaken. De mens weet met zijn verstand wat zijn zintuigen waarnemen en welke bewegingen zijn lichaam maakt. Er kan geen afdoende reden worden gegeven waarom hij niet net zo goed de werkingen van zijn ziel en zijn wil zou kennen.

Wij zijn ons bewust van onze bijzondere hartstochten en hoe die zich uiten. Wie een gevaar vreest of een bekoorlijk voorwerp liefheeft, heeft kennis van het gevreesde of geliefde én weet hij hoe hij ermee omgaat. Waarom zou een mens die geloof en liefde kent, niet in staat zijn de uitingen daarvan te herkennen als uitingen van zijn persoonlijke genegenheden? Dit zou gemakkelijk zijn als we meer tot onszelf inkeerden en vaker het voorrecht van de zelfbespiegeling beoefenden, dat wij op de dieren voor hebben. Maar vanwege onze verdorvenheid is het moeilijk.

Er wordt van de wet gezegd dat ze krachteloos is – wat ze op zichzelf niet was; ze was in staat te beantwoorden aan het doel waarmee God haar had gegeven. En de mens was zo geschapen dat hij in staat was de wet te houden. Maar de wet werd krachteloos om de mens gelukkig te maken, en de mens werd onmachtig om zich eraan te houden, doordat de verdorvenheid haar intrede deed (Rom. 8:3). Het is dezelfde verdorvenheid van de mens die deze zelfkennis zo moeilijk maakt. Hij is veel te weinig vertrouwd met zijn eigen ziel, want anders zou hij ongetwijfeld zijn eigen wil en wilsneiging kunnen kennen.

2. Hoe dwaas is het deze plicht te verwaarlozen! Hoevelen dolen over deze wereld zonder zich te verdiepen in hun eigen hart of te onderzoeken of Christus in hen woont! Welk voordeel kan er zijn in de kennis van andere zaken, als we niet weten of er werkzaamheden van genade in onze eigen ziel zijn? Hoe weinigen nemen de gelegenheid te baat om zich serieus te onderzoeken! Hoe onverstandig is het om voldaan te rusten op een verborgen hoop op de hemel,

om ons burgers van het Jeruzalem dat boven is te noemen, als we geen bewijs van onze vrij spraak kunnen tonen en geen enkel levend getuigenis in ons dragen!

Het is tegennatuurlijk om liever in een ander gezelschap te willen verkeren dan dat van onszelf, om liever alles in de wereld te kennen dan onszelf. Ons ik is toch het eerste voorwerp om te kennen! Zouden we het verstand dat God ons gegeven heeft, en dat ver uitgaat boven dat van de dieren, moeten gebruiken om alles te onderzoeken behalve onszelf?

3. Het is in ons hoogste belang dat we weten waar onze ziel in de eeuwigheid zal zijn. Is het een kleinigheid om binnen het bereik van Gods toorn te zijn? Is het niet noodzakelijk dit te weten, als we ons nog in de positie bevinden dat we Zijn toorn kunnen ontgaan? Of is het een kleinigheid een erfgenaam van de hemel te zijn? Zijn rechtvaardigmaking, aanneming tot kinderen en aanvaarding geringe voorrechten? Zijn geloof, liefde en boetvaardigheid geringe genaden? Is het niet noodzakelijk dat we die kennen opdat we er de troost van zouden hebben? Zou daar niet elke dag enige gepaste tijd mee doorgebracht moeten worden? Zou ik niet mogen zeggen, net als Christus tegen Zijn discipelen: 'Kunt u niet één uur waken?' Kunt u niet één uur voor zo'n belangrijk en noodzakelijk werk vrijmaken?

Laten we daarom ons hart onderzoeken en zien of wij het ware geloof hebben, zoals dat van Abraham. Of het zo'n levend geloof is dat het onze ziel in zekere mate heeft vrijgemaakt van de modder van onze verdorvenheden. Of het een geloof is dat op Christus rust voor onze zaligheid, zonder ook maar enigszins toe te geven aan het geringste vergrijp tegen Hem. Zo'n geloof dat het hart reinigt, het leven reformeert, de ziel ontsteekt in liefde tot God, waardoor we ons verheugen in Hem en steeds meer aan Hem gelijkvormig worden. Verwekt het in ons een oprechte begeerte en een gepast streven om Christus te gehoorzamen? Is het een geloof dat op Zijn beloften vertrouwt zonder Zijn wetten te verachten?

Aanwijzingen voor zelfonderzoek

Ik zal u ten slotte enkele aanwijzingen geven voor deze plicht van zelfonderzoek.

1. Maak uzelf vertrouwd met die kenmerken die alleen in een ware christen gevonden worden. Besteed geen aandacht aan de kenmerken die ook huichelaars vertonen, zoals een uitwendige belijdenis, trouwe kerkgang en enige aandoeningen onder de godsdienstige plichten. Laten we onszelf niet op grond van uitwendige daden beoordelen. Een toneelspeler is geen prins omdat hij de rol van een prins speelt. We moeten onszelf beoordelen op grond van wie we zijn in onze binnenkamer, in ons hart.

Alleen hij is een goed mens en handelt goed, die dit vanuit een beginsel van inwendige goedheid doet en niet uit vrees voor de wet of om een goede naam te krijgen in de wereld. Het past absoluut niet bij het karakter van genade om bijbedoelingen te hebben. Genade komt rechtstreeks van God en verheerlijkt Hem rechtstreeks met haar daden. Het is haar aard op God gericht te zijn, Hem lief te hebben, in Hem te geloven.

De zware beschuldiging die de duivel tegen Job inbracht, was dat hij God niet om Hemzelf diende, dat hij Hem niet oprecht diende, dat hij de rol van rechtvaardige speelde om zijn eigen voordeel en zijn wereldse rijkdom te behouden (Job 1:9,10). Maar als onze bedoelingen oprecht zijn en onze daden overeenkomen met Zijn voorschrift en ons hart daarbij Gods wil en Zijn eer op het oog heeft, dan zullen de pijlen van de duivel neervallen alsof ze tegen een koperen muur waren geschoten!

We moeten er vooral op letten waar de innerlijke neiging en de gewone vreugde en genegenheid van ons hart naar uitgaan: naar God of naar andere dingen. Dit was de manier waarop de apostel zich beproefde: 'Want ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens' (Rom. 7:22). Wat zijn de beweegredenen voor uw

belijdenis en godsdienst? Zijn dat alleen maar gevoelens, voorbijgaande hartstochten, vleselijke belangen, een goede opvoeding, een werkzame verbeelding?

Hanteer die kenmerken die zich niet met huichelarij verdragen, die met de zaligheid samenhangen (Hebr. 6:9) en die noodzakelijk behoren bij ware genade. Begin bij de laagste trap van ware en oprechte genade. Zoek niet eerst naar de kenmerken van een hoog en groots geloof, van de hoogste trappen daarvan. Dat zou hetzelfde zijn als het pak van een reus op de rug van een kind leggen. Dan zouden we van onszelf denken dat we geen mensen waren omdat de kleren ons niet pasten. Een kleine zonnestraal zal duidelijk maken dat de zon door de wolken breekt, maar de volle zonneschijn bewijst haar volledige overwinning.

Het is belangrijk een juiste opvatting van ware genade te hebben. Al zou de genade gering zijn, dan zult u ze toch herkennen. Net als iemand die weet hoe een diamant eruitziet, kan zeggen: 'Dat is een diamant.' Het maakt dan niet uit of die groot is, of uiterst klein.

Hoewel het mogelijk is dat een ziel met genade niet genoeg genade bezit om aan al haar begeerten tegemoet te komen, zal ze toch genoeg genade vinden om haar ziel gerust te stellen. Er kan genade genoeg zijn om iemand een aandeel aan Christus te geven, hoewel er niet de volle kracht is om aan alle verplichtingen van het Evangelie te voldoen.

Laten we eerst de echtheid van de genade onderzoeken en pas later de hoogte van de genade. Een klein beetje van het ruwste goud is veel meer waard dan het zuiverste koper. Let erop hoe de gewone gezindheid en neiging van het hart is. Een hart dat op de hemel gericht is, ontdekt dat zijn schatten zich daar bevinden. Let erop of we de gemoedsgesteldheid van David bezitten, die 'alle valse weg haatte', of van Paulus, die 'een onergerlijk geweten bij God had' wat zijn godsdienst betrof, evenals tegenover de mensen wat zijn levenswandel betrof. We moeten voor God niets nalaten te doen wat ons

geweten ons voorschrijft als onze plicht tegenover Hem. Eén gezond en onloochenbaar kenmerk is beter dan duizend betwistbare.

2. Laten we het Woord van God tot onze enige richtlijn in beproevingen maken. Dit is de enige onpartijdige vriend aan wie we ons kunnen vasthouden. Daarom moet dát onze belangrijkste raadsman zijn. Het Woord is het beginsel waardoor de genade gewerkt wordt, en het is het middel waardoor de genade gekend wordt.⁴ Het is het Woord waarmee we de leer moeten beoordelen: 'tot de wet en de getuigenis!' (Jes. 8:20). Als een engel uit de hemel iets anders spreekt dan wat God heeft gesproken, moeten we niet naar hem luisteren.

Het Woord is ook de richtlijn waarmee we over de genadegaven moeten oordelen. We moeten ons geweten het zwijgen opleggen als het ons troost met iets dat niet met het Woord overeenkomt. Als ons geweten iets dat niet voor God kan standhouden een genadegave noemt, moeten we het verwerpen. Breng het op de toetssteen om te zien of het zuivere munt is. We moeten onszelf op dezelfde manier, volgens dezelfde richtlijn, beoordelen zoals we dat andere mensen doen. Het behoort tot het zondige verlangen van de mens zijn eigen rechter te willen zijn en zo zijn eigen verbeelding tot zijn richtlijn te maken.

De Schrift is als een zonnestraal die doordringt in de meest verborgen en allerkleinste dingen (Hebr. 4:12). Die zal de bedrieglijke listen en drogredenen van het hart openbaren. Dit Woord zal ons uiteindelijk beoordelen tot onze zaligheid of verdoemenis; het zal de richtlijn in het laatste oordeel zijn. Laat het ook de regel voor ons zelfonderzoek zijn. Het is de veilige weg om dezelfde richtlijn te hanteren die God Zelf zal gebruiken, en alles wat het Woord zegt goed ter harte te nemen. Laten we een andere weg inslaan als het Woord onze zonde aanwijst. Als het iets goeds zegt, laten we dan God dankbaar zijn en Hem de lof en de eer toebrengen die we Hem schuldig zijn.

⁴ Principium essendi et cognoscendi.

3. Neem niet het eerste wat het geweten zegt aan. 'Die op zijn hart vertrouwt, die is een zot' (Spr. 28:26), dat wil zeggen: zonder een nauwgezet onderzoek. Het is niet wijs om zo te doen, 'maar die in wijsheid wandelt, die zal ontkomen.' Wie zijn hart zorgvuldig onderzoekt, zal verlost worden van haar valstrikken en van zijn eigen angsten. We moeten ons hart onderzoeken en beproeven en niet afgaan op het eerste woord dat het spreekt. Er kan goud bovenop liggen en bezinksel op de bodem. We zijn van nature goedgegelovig met betrekking tot dingen die we graag willen. We zouden wantrouwend moeten zijn tegenover ons hart dat ons zo vaak misleid heeft, zoals we wantrouwend zijn tegenover degenen die vaak hun woord hebben gebroken. Wat uw hart ook zegt, verdenk zijn oordeel over het geloof tot u de gronden en redenen die het voor zo'n oordeel geeft goed hebt onderzocht.

Als uw hart u vertelt dat u in de rechte staat verkeert, dat u een boetvaardige bent, een gelovige, dat u een bijzondere liefde tot God hebt en dat uw oog erop gericht is Gods eer te bedoelen, beproef het dan en onderzoek waarom het zo spreekt. We hebben hier te maken met de grootste bedrieger en in andere gevallen zouden we een leugenaar ons vertrouwen niet geven. Daarom moet ons onderzoek van de Schriften vaak samengaan met beproeving. We moeten niet alleen onderzoeken of we genade kennen, maar ook beproeven of die van het juiste stempel is voorzien en of ze het zegel van God draagt. Onderzoek en beproeving moeten in deze handeling samengaan, zoals het in de tekst staat.

4. Smeek in alles om de bijstand van de Geest van God. Het natuurlijke geweten is in dit geval niet genoeg, de invloed van de Geest is nodig. Alleen Gods Uitlegger kan 'een mens zijn rechte plicht verkondigen' (Job 33:23). De zon moet schijnen eer een spiegel haar stralen kan weerkaatsen. Genade kan niet onderscheiden worden, als de Geest Zich verduistert en verbergt. 's Nachts zijn de schitterende kleuren van een kamer door de duisternis als het ware begraven voor de ogen. Maar als de zonnestralen die kamer binnenschijnen, komen de kleuren tot leven en raken ze onze zintuigen. Er kunnen

genadegaven in de ziel zijn die niet opgemerkt worden als de Geest Zijn licht terugtrekt, maar wanneer Hij Zich vertoont, zullen ze in hun ware schittering verschijnen.

Laten we God smeken ons te beproeven wanneer we onszelf doorzoeken. Toen David zijn hart grondig doorzocht had, wilde hij niet op zijn eigen inspanningen vertrouwen, maar smeekte hij of God zijn hart verder wilde openleggen om het te kennen, en hem te zegenen met een volmaakte doorgronding ervan: 'Zou ik niet haten, Heere! die U haten? en verdriet hebben in hen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij. Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten' (Ps. 139:21-23). Dat wil zeggen: Maak mijn hart en mijn gedachten en hun neigingen zichtbaar en volledig te onderscheiden voor mij.

5. Laten we ervoor oppassen, als wij onze genadegaven onderzoeken en die aantreffen, dat ons hart niet verleid wordt om daarop te rusten. Wij mogen er wat troost uit putten, maar we moeten de minste neiging om daar onze rechtvaardigmaking op te funderen, bedwingen. Genadegaven zijn kenmerken, geen gronden van de rechtvaardigmaking. Alleen Christus' gerechtigheid is ons bruiloftskleed, onze genadegaven zijn als het ware slechts de franjes daarvan.

Vrijheid is een teken dat de boosdoener is vrijgesproken, maar ze is niet de oorzaak van zijn vrijspraak. Dat is de genadige gave van de koning. God is een jaloers God en zal zeker Zijn hand terugtrekken als de eer van Zijn werken wordt toegeschreven aan iets beneden Hem, en als Zijn gaven worden gelijkgesteld aan Zijn Zoon. Daarom zegt iemand,⁵ dat we in onze zelfbeproeving zouden moeten doen als mensen die met een passer werken: ze zetten de ene voet ervan in het middelpunt terwijl ze de andere er omheen bewegen. Zo moeten we onze ziel laten rusten in Christus en Hem met de ene hand vasthouden, terwijl we met de andere als het ware de bladzijden van ons hart omslaan en onszelf nauwkeurig onderzoeken. Onze

---

⁵ Dr. Manton.

rechtvaardigmaking komt niet voort uit een of andere inwonende genade, maar we weten dat we rechtvaardigmaking hebben ontvangen door de genade die we in ons vinden.

6. In het geval dat we niet in zo'n toestand verkeren als we zouden wensen, laten we dan directe geloofsdaden beoefenen. Laten we onszelf niet ontmoedigen en net zo'n verkeerde conclusie trekken als Petrus deed en tegen Christus zeggen: 'Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.' Laten we ons echter op de waarheid en trouw van God werpen in de belofte van het leven in Christus. Grijp de belofte van het leven aan alsof u die nooit eerder had aangegrepen. Als de troost niet wordt gevoed door reflexieve daden, laat het geloof dan geoefend worden door actieve daden. Als er duister is en geen licht, moet de ziel juist vertrouwen op de Naam van de Heere en steunen op zijn God (naar Jes. 50:10). Dan moeten we van de wateren des levens drinken, klagen over onze zonde en tot de Zaligmaker gaan. Doe als Paulus: vergeet hetgeen achter u is en strek u uit tot hetgeen voor u is (naar Filip. 3:13,14).

Wij zouden van nature God geloven om Zijn daden, en op Hem vertrouwen omdat we ervaren dat er iets in onze ziel is gewerkt. Daarom verbergt God iemands genadegaven weleens voor hem, om de ziel uit te lokken tot geloofsdaden, die God juist de meeste eer toebrengen. God wil op Zijn Woord geloofd worden. Als God een ziel de troostrijke blik van het geloof weleens onthoudt, doet Hij dat vaak om haar tot grote vooruitgang te brengen en haar tot geloofsoefening te brengen. In zo'n geval moeten we gebruikmaken van die Schriften die het geloof kunnen uitlokken en voeden en ons kunnen aanzetten om al de vuiligheid en zonden die we in onze ziel onderscheiden eruit te werpen.

Als we geen genade kunnen vinden om die aan Christus aan te bieden, moeten we genade van Hem verzoeken. Een vrijstad is er voor de misdadiger, een arts voor de zieke en Christus voor degenen die zuchten onder de last van de zonde. De verhoogde en gestorven Christus is er voor hen die door de slang zijn gebeten.

Tot besluit: laten we dit werk veelvuldig verrichten. Laten we een voorrecht dat God ons boven andere, lagere schepselen heeft ingeschapen, niet verwaarlozen. Geen ander wezen dan de mens kan over zichzelf nadenken en zijn eigen natuur onderzoeken. Zullen we ons aan de beesten gelijk maken en alleen kijken naar de dingen die buiten ons zijn? Zullen we onze ogen niet naar binnen richten om te zien of God in onze ziel heeft gewerkt, en welke overeenkomst er is tussen ons en onze Schepper, tussen ons en onze Verlosser? Zullen we zo'n schande op ons laden dat we het edelste deel van onze ziel van haar eigenlijke werk afhouden?

Een voortdurend zelfonderzoek zou ons leven standvastig maken, het geloof en de bekering levendig en krachtig houden. Laten we waken voor geestelijke luiheid en niet zeggen: 'Er is een leeuw op de weg.' Laten we beseffen dat zelfonderzoek noodzakelijk is. Hoewel het moeilijk is, is het dat niet van zichzelf, maar door onze afkerigheid ervan. Deze moeite kan worden genezen door ijver. De noodzakelijkheid en de voordelen ervan zouden onze wens moeten aanwakkeren om ermee bezig te zijn en er moeite voor te doen.

Er kan vast en zeker geen verschrikkelijker teken van het ontbreken van genade zijn, dan wanneer we nalaten te beproeven of we genade hebben ontvangen of niet. Als we onszelf niet onderzoeken, onszelf niet beproeven of we in het geloof zijn, zijn we verwerpelijk, dat wil zeggen: ongezond, onoprecht, en dan zijn we geen ware christenen.

